

כלל נט

דין שנוי מקום

(סימן קע"ח):

א כל האוכל ושותה בשעור, לכתחלה אסור לצאת עד שיברך ברכה אחרונה במקום שאכל או שתה, דשמא ישכח מלברך. ולכן יזהר כל אדם שתכף כשגמר בדעתו שלא לאכל ולשתות עוד באותו פעם, שיברך תכף ברכה אחרונה, ולא יעסק בשום דבר עד שברך, כי קרוב לנדאי שישכח מלברך. מיהו בדיעבד, אם יצא למקום אחר אין צריך לחזור למקום הראשון, אלא מברך ברכה אחרונה במקום שנזכר, ודוקא בדברים שאינם חשובים, אבל פת ויין ופרות שהם משכעה מינים, נתבאר בכלל נ', סימן כ"ד ובכלל מ"ז:

ב ומאחר שאין טעונית ברכה במקומן, ואין צריך לחזור למקומו הראשון, ואם פן תכף כשיצא ממקומו כבר נתבטל קביעתו, ולכן אם רוצה לאכל או לשתות אפלו מאותו המין שאכל כבר, צריך לברך עליו ברכה ראשונה. ולא מפעי אם רוצה לאכל במקום השני, אלא אפלו חזר למקומו הראשון אף-על-פי כן צריך ברכה ראשונה, אבל אין צריך לברך תחלה ברכה אחרונה על מה שאכל, אלא ברכה אחרונה שיברך על אכילה שניה תעלה לו גם כן על אכילתו הראשונה:

ג ודוקא שהיה אוכל מתחלה ביחיד, אבל אם היה אוכל או שותה עם חבורת אנשים והיה הוא צריך לצאת ושאר החבורה נשארו במקום הראשון, כיון שדעתו לחזור אצל בני חבורתו אף-על-פי שיצא, כשחוזר אצל חבורתו אין צריך לברך על מה שיאכל ברכה ראשונה, דערין לקביעותו הראשון חוזר. אבל אם רוצה לאכל או לשתות במקום אחר שהלך, צריך לברך תחלה, דהא כאן לא מהני קביעת חבורתו, שהרי אינם אצלו:

ד הא דאמרינן דמחמת שנוי מקום צריך לברך, דוקא כששנה מקומו לחדר אחר, אפלו מחדר זה לחדר שכנגדו, או מבית לעליה, וכל שפן לבית אחר לגמרי, או שיצא לרחוב העיר, נאפלו לחצר. אבל אם שנה מקומו באותו חדר שאכל בזוית זו והלך לזוית אחרת, אפלו הוא טרקלין גדול, לענין זה חשבינן כל הבית כאילו היה מקומו שאכל, ואין צריך לברך. נאפלו לא היה דעתו מתחלה בשעה שברך לשנות מקומו לזוית אחרת, אף-על-פי כן אין צריך לברך:

ה הא דאמרינן דמחדר לחדר צריך לברך דהוי שנוי מקום, דוקא כשלא היה דעתו מתחלה בשעת ברכה לשנות מקומו, אבל אם היה דעתו בשעה שברך לילך באמצע אכילתו לחדר אחר לאכל או לשתות שם, אין צריך לברך, אבל לבית אחר לגמרי לא

מהני דעתו. כללו של דבר: מבית לבית אחר לגמרי, ואפשר אפלו פשהולף לחצר, אף-על-פי שחזר למקום הראשון וגם היה דעתו בשעה שברך, אף-על-פי כן צריך לברך. ומחדר לחדר מהני דעתו, אפלו לא יחזר למקומו הראשון. ומפנה לפנה באותו חדר, אפלו הוא גדול, אין צריך אפלו דעתו. ולענין פת ושבעת המינים, יתבאר לקמן סימן ט"ו:

ו נראה לי, דאפלו הלך לפתח חצרו, וכל שכן מחדר לחדר ויכול לראות שם מקומו הראשון, אפלו אינו רואה אלא מקצת מקומו דרך פתח או חלון, אפלו לא היה דעתו מתחלה, לא מקרי שנוי מקום (כן נראה לי מסימן קע"ח סעיף קטן ב' ומסימן רע"ג סעיף א' ובמגן-אברהם שם סעיף קטן ג'). ונראה לי ראייה לדבריו מזבחים קי"ח ע"ב על מתניתין "ובשילה בכל הרואה", אר"פ רואה שאמרו, לא רואה כולו, אלא רואה מקצתו. בעי רב פפא עומד ורואה, יושב ואינו רואה, מאי וכו', עיין שם, ונראה לי דלענין זה מקרי "רואה":

ז כל זה שאמרנו דאין צריך לברך, דוקא שהיה פננתו לאכל עוד, אכל אם יצא על מנת שלא לאכל ולשתות עוד, ודאי דצריך לברך, שהרי אפלו לא יצא כלל צריך לברך, שהרי נמלך:

ח נראה לי, דאם היה סובר שנצרך לצאת ומחמת זה גמר בדעתו שלא לאכל עוד, ואמרו לו שאין צריך לצאת, אפלו לא ברך ברכה אחרונה נראה לי דצריך לחזור ולברך, אף-על-גב דלא הסיח דעתו מרצונו, דהא רצונו היה שיאכל עוד אלא מחמת טעות שסבר שצריך לצאת, אפלו הכי מקרי הסח הדעת (כן נראה לי, ממה שכתבו התוספות ברכות מ"ב, וכתבתי לעיל כלל מ"ט סימן י"ד, ובזה גם המגן-אברהם מודה, שהרי על כל פנים גמר בדעתו שלא לאכול). ואם ברך ברכת המזון הוי הסח הדעת לכלי עלמא, שהרי מטעם זה צריך לברך על פוס ברכת המזון, ולא מהני דעתו:

ט אם ברך על איזה דבר בחדר זה ולא אכל ממנו והלך לחדר אחר, אף-על-גב שלא הפסיק בדבור, אף-על-פי כן צריך לחזור ולברך, אם לא שהיה דעתו לכה בשעה שברך (עיין בא"ר בשם ב"א סימן קע"ח), פדלעיל כלל ה' סימן י':

י ונראה לי, דהוא הדין אם אָחו האכל בידו וברך עליו פֿאן ואוכל והלך לחדר אחר, אם לא היה דעתו מתחלה לכה צריך לחזור ולברך, דכל פתיחה ופתיחה הוא דבר אחר והראשונה כבר נאכל (עיין מגן-אברהם סימן רי"ז סעיף קטן ג', ובסימן תרל"ט ס"ק י"ז במגן אברהם, שם):

יא הולכי דרכים מתרים לאכל בדרך הליכתם, אם היה דעתם מתחלה לכה בשעת ברכה, וכן ללקט פרות ולאכל, אף-על-גב שאינם רואים מקומם הראשון, בין מחמת

שהאילנות מפסיקים ובין מחמת רחוק הדרך, אף-על-פי כן אין צריך לברך [א]:

נשמת אדם

שאינו רואה מקומו מחמת גדלו ומ"ש אם אינו רואה מחמת גדלו או מחמת שיש דבר המפסיק אם לא שיש מחיצה המפסקת דאז הוי כמחדר לחדר ואפילו העמידו "פארוון" [מחיצה] באמצע בית והוצרך לילך לאכול לאחוריו אע"ג דהוי מחיצה להחיר תשמיש וכדומה מ"מ לא חשיב חדר אחר ולא גרע מבית לסוכה בסי' רע"ג דחשיב מפניה לפינה כמש"כ המ"א בשם המרדכי שם, כיוון שמחיצות הסוכה לא נעשה לתשמיש הוי הכל כחדר אחד וה"ה הכא וא"כ אפילו בלא דעתו מותר, וע"כ הירושלמי שכתב הראב"ד דבעינן דעתו היינו משום שאינו רואה ודוקא באין מוקף. ודע דמש"כ הבי"י כיון דתאנה מפסקת הוי כב' מקומות כוונתו כמחדר לחדר דמהני דעתו וכ"כ בהדיא בכ"מ, דאי כמבית לבית א"כ למה כתב הראב"ד דמיירי באין דעתו הא מבית לבית לא מהני דעתו:

עוד כתב הבי"י הנ"ל ז"ל הא"ח מי שהיה בפרדס או בגן ורוצה לאכול מפירות כל אילן ואילן כיון שבירך על אילן א' א"צ לברך על אילנות אחרים דה"ל כמפנה לפנה, אבל מגן לגן ודאי צריך אפילו היו סמוכים זה לזה ואפילו דעתו לילך לשני אפילו בגן אחד אם מתחלה לא היה דעתו אלא בא' מברך, והיינו שכתב הרמב"ם היה אוכל במזרח תאנה כו' והגיה ראב"ד והוא שלא היה דעתו מתחלה לכך עכ"ל וכן העתיק בש"ע סעיף ג', והמ"א לשיטתו כתב דכאן כיון דמוקף מחיצות אע"ג דהאילנות מפסיקים כמו תאנה דלעיל ולכן א"צ לברך, אך צ"ע שהרי בגן כת' והוא שהי' דעתו מתחלה לכך וא"כ אף באין מוקף מחיצות דינא הכי בדעתו א"צ לברך וכמ"ש הראב"ד. ונ"ל שהמ"א ס"ל דהא דכתב בש"ע והוא שהיה בדעתו לאכול מאותם אחרים אין הכוונה שיהיה דעתו לאכלם, דא"כ באמת אף בלא מחיצות א"צ לברך. אלא כוונת הש"ע לאפוקי אם היה דעתו בבירור שלא לאכול מן האחרים דאז הוי נמלך ממש או אפשר אפילו בסתם הוי כאלו לא היה דעתו. ותיתי לי שכונתי לדעת הלבוש ז"ל, שאם לא היה בדעתו לאכל מכל האחרים הוי להו כנמלך עכ"ל. ולפי זה אפילו בשכל האילנות סמוכים זה לזה ואין דבר מפסיק ביניהם ואפילו רואה מכל מקום חייב לברך מטעם נמלך, אבל בסתמא שלא היה דעתו בבירור לאכול דוקא מאילן זה בענין שלא הוי נמלך ממש כיון שמוקף מחיצות אע"ג דאין רואה מקומו מכל מקום א"צ לברך ואפילו לא היה דעתו בבירור לאכול מן אילנות אחרים, ובלבוש משמע דמסתמא הוי כנמלך:

וראיתי בא"ר שתמה על הלבוש וכתב דבא"ח לא נזכר אלא הטעם משום שינוי מקום וכתב דהכ"מ כתב כן בהדיא בפ"ז מה"ל ב' ז"ל, פי' שהיה דעתו לגמור סעודתו במזרחו ואח"כ נמלך לגמור במערבה ולא

[א] בסני' קע"ח סעיף ב' כתב הש"ע אכל במזרחתה של תאנה ובא לאכל במערבה צריך לברך, והוא מירושלמי והתוס' בפרק ע"פ ק"א ב' כתבו דר"ל שאכל תאנים מן האילן וכן משמע לכאורה דמ"ש תאנה דנקט, ולכן הקשו על הרשב"ם דס"ל דכל ז' מינין טעונין ברכה במקומן וא"כ למה צריך לברך. ונ"ל דרשב"ם לא ניחא ליה לפרש כתוס' דא"כ הל"ל אכל ממזרחתה ובא לאכל ממערבה אלא ודאי דאין ר"ל שאכל תאנים, אלא ר"ל שאכל בצד מזרחתה של תאנה ומיירי דאכל פירות ושאר דברים ותאנה דנקט י"ל לפי שיש לו ענפים מרובים, כדאייתא בברכות האומנין שהיו עושין בראש התאנה וא"כ יש לו צל מרובה ודרך לאכול תחתיו וכן משמע בסנהדרין י"ח ע"ב ובטיהרא בטול תאינתא ידמוך, פרש"י ובצהרים יגדל החום עד שיהא השור מיצל בצל התאנה מפני החום. וכתב הבי"י ז"ל ואע"ג דהוי מזוית לזוית ולא הוי שינוי מקום שאני התם שכותלי הבית מקיפים לשתי הזויות וחשוב הכל כמקום א' משא"כ בתאנה שהתאנה במקום שאינה מוקף מחיצות ולפי' במקום שאין בו מחיצות אפילו שינוי מקום כל שהוא הוי שינוי, ומיהו אפשר דבמקום שאין בו מחיצות כל שרואה מקומו הראשון לא הוי שינוי מקום ומזרח ומערב שאני כיון דתאנה מפסקת הוי להו ב' מקומות עכ"ל. וכ' המ"א דכוונתו דכיון דתאנה מפסקת אין רואה מקומו והוי ליה ב' מקומות ודוקא באין מוקף מחיצות אבל במוקף מחיצות אפילו ישב לו אחורי תנור ואין רואה מקומו מכל מקום הכל נחשב למקום אחד וא"ר חולק עליו וכתב דמב"י משמע דלתירץ שני אין חילוק בין מוקף מחיצות או לא, דאפילו במוקף מחיצות אם איזה דבר מפסיק צריך לברך אפילו ברואה אם לא היה דעתו מתחילה דחשוב כמחדר לחדר וכמש"כ הראב"ד דמיירי שלא היה דעתו מתחילה לכך, אבל בסעיף ה' מאילן לאילן מיירי שהיה דעתו מתחלה לכך, וזהו שכתב הבי"י כיון שהתאנה מפסקת ולא קאמר שאינו רואה ע"ש. ולפי מה שכתבתי בדעת הרשב"ם דע"כ מפרש שישב ואכל בצד מזרח תאנה, משמע כודאי שהתאנה עומדת במקום שאין מוקף מחיצות דאל"כ ליתני במזרח הגן וכן משמע לשון הבי"י שכתב משא"כ במזרח תאנה שהתאנה במקום שאין בו מחיצות משמע דלשנא דירושלמי הכי משמע, וקשה דבאמת למה נקט הירושלמי דין זה באין מוקף מחיצות ולא נקט באוכל בגן שיש בו מחיצות, אע"כ דדוקא באין בו מחיצות הוי התאנה מפסקת באין רואה מקומו אבל במקום שמוקף מחיצות אע"ג שאינו רואה מקומו הוי הכל מקום אחד כמה שכתב המ"א:

וכן נראה מהא דסי' רע"ג בטרקלין אפילו גדול הרבה חשיב הכל כמפנה לפנה, וכודאי משמע אע"ג

יב הִיָּה מְלַקֵּט בְּמָקוֹם אֶחָד לְאֹכְלִים פָּאן, וְנִמְלָךְ לְהוֹלִיף עִמּוֹ וּלְאֹכְלִים בְּדֶרֶךְ, כָּל זְמַן שְׂרוּאָה מְקוֹמוֹ הָרִאשׁוֹן אֵין צְרִיף לְכַרְךָ, וּבְמָקוֹם שְׂאִינוֹ רוּאָה, בֵּין מַחְמַת הַפֶּסֶק אֵילָנוֹת (דאמרינן בזבחים קי"ח, רואה שאמרו ולא המפסיק בינו לבינו, ונראה לי שהוא הדין כאן), בֵּין מַחְמַת מְרַחֵק הַדֶּרֶךְ, צְרִיף לְכַרְךָ. וְהוּא הַדִּין אִם בֵּרַךְ כְּשֶׁעָמַד עַל הָאָרֶץ וְנִמְלָךְ וַיֵּשֶׁב בְּעֶגְלָה, אִם לֹא הָיָה דַעְתּוֹ עַל זֶה, דְּצְרִיף לְכַרְךָ. וְאֶפְשָׁר, דְּכֻזָּה לֹא מֵהֵנִי דַעְתּוֹ דִּהְוֵי כְּמַבִּית לְבַיִת, כְּדִלְקָמֵן סִימָן י"ד, וְדוֹקָא אִם הִכַּל בְּמָקוֹם שְׂאִינוֹ מְקָף מְחִיצוֹת רַק מַחְמַת שְׂאִינוֹ רוּאָה מְקוֹמוֹ הָוֵי כְּמַחְדָּר לְחֻדְרָא, אֲבָל בְּזָה יֵשׁ לוֹמַר דִּהְוֵי כְּמַבִּית לְבַיִת, וְצְרִיף עֵינֵן (ועיין בנשמת אדם). וִירָא שְׂמִים יִזְהַר בְּמָקוֹם שְׂאִין מְקָף מְחִיצוֹת שְׂיֵהִיָּה דַעְתּוֹ מִתְחַלָּה לְכָף :

יג הִיָּה אוֹכֵל בְּגֵן שְׂמֶקֶף מְחִיצוֹת, בֵּינָן שְׂבָרַךְ עַל אֵילָן אֶחָד, אֵין צְרִיף לְכַרְךָ עַל כָּל מָה שְׂיֵאֱכַל בְּאוֹתוֹ גֵּן, אֶפְלוּ אֵינוֹ רוּאָה מְקוֹמוֹ. וְדוֹקָא בְּסִתָּם, אֲבָל אִם נִמְלָךְ, צְרִיף לְכַרְךָ :

יד הִיָּה אוֹכֵל בְּגֵן זֶה וְהִלָּךְ לְגֵן אַחֵר, הָוֵי כְּמַבִּית לְבַיִת, וְלֹא מֵהֵנִי דַעְתּוֹ (עייין כל זה בנשמת אדם):

נשמת אדם

וגם הש"ע מאריך בלשון וכתב והוא שבשעה שבידך היה דעתו לאכול מאותן אחרים כיון דטעמא משום שינוי מקום כמש"כ א"ר והל"ל והוא שהיה דעתו לאכול בגן כיון דטעמו משום שינוי מקום מנ"מ אם דעתו לאכול מאילנות אחרים או מאילן זה בשאר מקומות. ולכן נ"ל דכך הוא סדרן של הדברים שהא"ח כתב כאן ג' דינים, א'), ברוצה לאכול מפירות כל אילן כיון שבידך על אילן א' א"צ לברך על האחרים דה"ל כמפנה לפנה דא"צ אפילו דעתו ואפילו יהיה אילנות מפסיקים שאינו רואה מקומו כיון שמוקף מחיצות וכמ"ש המ"א. ב'), מגן לגן אפילו הם סמוכים לא מהני אפילו דעתו דקיי"ל מבית לבית אחר לגמרי לא מהני דעתו. ג'), דאפילו בגן א' דוקא אם היה דעתו בענין דלא הוי נמלך רק מטעם שינוי מקום אבל כשהיה דעתו לאכול רק מאילן זה ונמלך לאכול גם מאילנות אחרים זה נמלך ממש דאפילו ביושב בכיתו צריך לברך כמ"ש הט"ז סי' קע"ד, ומה שהביא רא"י מראב"ד נ"ל דס"ל להא"ח בדעת הראב"ד כמו שכתבתי בשם מגדל עוז דהראב"ד מיירי מדין נמלך, ובוה מדוקדק מאוד דברי הא"ח וגם ד' הש"ע דבאמת לענין עיקר הדין אינו חולק הכ"מ על מג"ע אלא דמחולקים בכוונת הראב"ד ודברי הלבוש והמ"א נכונים וברורים, ובוה תבין כל דברי בכלל זה ואף שבא לידי ס' א"ח וראיתי שכתב בה"ל קדוש וז"ל, הרמב"ם כתב אם קידש בוית זה אוכל בוית ב' ודעת הרי"ף דאפילו מפנה לפנה צריך לקדש ונוכל להכריע ב' הדעות האלה הא באתרא דחזי ל' הוא באתרא דלא חזי ל' עכ"ל, היינו לענין קידוש דוקא כמ"ש הר"ן בפ' ע"פ:

שנמלך לאכול יותר ממה שהיה בדעתו לאכול עכ"ל, הרי דלא מיירי הכא מדין נמלך, עכ"ל א"ר. ולא הבנתי כלל כוונתו שהכ"מ כתב דבעל מגדל עוז כתב דכוונת ראב"ד שכתב והוא שלא היה דעתו היינו שאם היה דעתו לאכול רק איזה פרי או חתי' לחם א' כשהיה במזרח ואח"כ נמלך כשהיה במערב שיאכל עוד בזה צריך לברך, ולכן לא כתב הרמב"ם דין זה דמאי ארי' דבא לו למערב אפילו נשאר במזרח ונמלך חייב לברך, וע"ז כתב הכ"מ דליתא, דהראב"ד לא מיירי מדין שרוצה לאכול עוד אלא דמיירי שמתחילה היה דעתו לגמור ולאכול חתי' זו כולו במזרח ואח"כ הלך למערב וגמר שם סעודתו שחשב מתחלה לאכל, ע"ז כתב הראב"ד והוא שלא היה דעתו מתחלה ע"ש בכ"מ, אבל דין זה דא"ח שפיר מיירי דנמלך ואדרבה נ"ל שכן מוכרח בדברי הא"ח דדבריו צריכין ביאור, א') דכיון דכתב דבידך על אילן א' א"צ לברך על השאר דהוי כמפנה לפנה, ואכ"ק למה כתב והוא שהיה דעתו דהא מפנה לפנה לכ"ע לענין ברכה א"צ דעתו כמ"ש הר"ן בהדיא בע"פ הביאו הב"י בס' רע"ב, ואף שמצאתי בספר א' חדש נקרא מאמר מרדכי שכתב ז"ל א"ח ושינוי מקום צריך לברך והלכה כר' ששת וה"מ מבית לבית אבל מפנה לפנה כאותו בית לא אם היה דעתו בראשונה לשנות מקומו עכ"ל, כבר כתב שם בעצמו דע"כ כוונתו מחדר לחדר ועוד צ"ע דמאי ראי' מביא הא"ח ממזרח תאנה דמיירי בלא מחיצות לאכול בגן דיש שם מחיצות. ועוד דלמה מחלק דין זה לג' דינים והל"ל בקיצור דה"ל כמפנה לפנה וכלבר שיהיה דעתו כמש"כ הראב"ד עיין בב"י בדברי הא"ח.

טו פת והוא הדין כל שבעת מינים, פינן דיש אומרים דגם הם טעונים ברכה אחרונה במקומן, כמו שנתבאר בכלל נ' סימן כ"ד, ולכן אם עבר ויצא למקום אחר אין צריך לברך שם ברכה ראשונה על כל דבר שלא היה צריך לברך במקום הראשון, דחשבינן ליה כאלו יושב במקומו הראשון. וכל שפן, כשחזר למקומו הראשון. ואין חלוק בזה אם אכל לבדו או שאכל עם חבורה. ולענין באיזה אפן מתר לילך למקום אחר ובאיזה מקום יברך ברפת המזון, נתברר בכלל מ"ז:

טז ונדוקא שאכל כזית פת, דצריך ברפת המזון במקומו, אבל אם אכל פחות מכזית, אפלו פת, דכינן דאין צריך ברכה אחרונה, פינן שייצא ממקומו יש לזה דין שאר דברים הנזכר בכלל זה, וצריך לברך על מה שיאכל. ואם לא שיהיה בין אכילה ראשונה לשניה בכדי אכילת פרס, מצטרפים וצריך לברך ברכה אחרונה (מגן-אברהם סימן ר"י סוף סעיף קטן א'):

כלל ס

דין אכל פרות והביאו לו עוד

(סימן ר"ו):

א היה אוכל פרות בדרך ארעי וברך עליהם ואכל מהם והביאו לו עוד, אם היה דעתו מתחלה על כל מה שביאו לו, אפלו אכל כבר כלם, אין צריך לברך. ואם נמלך ממש, שלא היה דעתו מתחלה רק לאכל אלו ונמלך לאכול עוד, אפלו עדין לפניו צריך לברך (מגן-אברהם סימן קע"ט סעיף קטן ו'). ובסתם, כל זמן שמנח לפניו עוד מהראשונים, יש פלגתא, יש אומרים דצריך לברך ויש אומרים דאין צריך לברך. ואם אכל כבר כלם, אם קבע עצמו לאכילת פרות, אין צריך לברך דאינו מסיח דעתו כל זמן שמסב על השלחן. ואם אכל רק בדרך ארעי צריך לברך לכלי עלמא. ואין חלוק בין אם הביאו לו ממין ראשון או מדבר שברכתן שוין, כגון אגוזים ותפוחים (סימן ר"ו). ובמקום שיש ספק ברכה, יש לתקן שיברך על מעט "צוקר" "שהכל" ויפטר גם אותו הדבר, דאפלו בתוך הסעודה צריך לברך על צוקר:

ב הביאו לו פרי שחשוב ורחיב עליו יותר מן הראשון, צריך לברך לכלי עלמא, אם לא היה דעתו מתחלה לפטר זה בפרוש, דאינו בדין שיפטר האינו חשוב לחשוב דרך גררא, אלא אם כן נתפון, דאפלו היה מנח לפניו מתחלה דינו הכי, כדלעיל (כלל מ"ט סימן י"ב). (סימן ר"ו ורי"א):

ג ברך על שכר ונתפון על כל מה שביאו לו מברכת "שהכל", אין צריך לברך על דגים. ובסתם, אפלו עדין לפניו עוד שכר, צריך לברך על הדגים, שזה הוא מין אחר לגמרי, ולא דמי לאגוזים ותפוחים שעל כל פנים הכל מין פרות (מגן-אברהם סימן ר"ו):